
ANGYALÁBRÁZOLÁSOK NEMES NAGY ÁGNES LÍRÁJÁBAN

---

2 KREDITES, SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM

ESTI II. FÉLÉV; IDŐPONT: FEBRUÁR 24. (14:20–17:30) ÉS ÁPRILIS 20. (14:20–17:30); HELYSZÍN: (?) TEREM

Szemináriumvezető: Dr. Hernádi Mária

A tanegység célja: A szeminárium során a hallgatók megismerik az angyal-élmény tükröződését Nemes Nagy Ágnes líráján keresztül. Az angyal-élmény az irodalomban beláthatatlanul gazdag: ahány írói életmű, annyiféle „angyaltan”. Az angyal-téma vizsgálata az irodalomban interdiszciplináris jellegű: érintkezik az esztétika, a művészettörténet, mindenekelőtt pedig a teológia (vallástörténet, dogmatika, biblikum, stb.) kutatási területeivel. Az irodalmi alkotások angyalképei túlmutatnak a „szimbólum” és a „motívum” témakörén: a transzcendens jelenlétének eleven tapasztalatát tükrözik az adott írói életműben. A különböző alkotói korszakok költői szövegeiben az angyal többféle jelentést kaphat, ami tükrözi az angyalról szerzett tapasztalat sokrétűségét. Irodalmi művekben való megjelenésük – mint érzékszerveinkkel felfoghatatlan lényeké – a kimondható és a kimondhatatlan határait is problematizálja. Nemes Nagy Ágnes mint gondolkodó és mint költő különösen érzékeny erre a határterületre, talán emiatt is kap az angyal mint isteni hírnök és közvetítő lény kitüntetett helyet a verseiben. Mint tárgyias költő, a természetfelettit a természet közegében jeleníti meg, így kísérve meg mégiscsak ábrázolni az ábrázolhatatlant.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: A hallgató – esztétikai, nyelvi-irodalmi és teológiai ismereteit és kompetenciáit együttesen mozgósítva – képes legyen felismerni a spirituális tapasztalat hiteles megjelenési formáit a művészi alkotásokban, s tudja ezeket megkülönböztetni a kommersztől és a giccstől. Képes legyen egy irodalmi műalkotást részleteiben és egészében is önállóan értelmezni. Váljon egyre érzékenyebbé és nyitottabbá a művészi alkotás illetve a művészi nyelv szakrális és etikai dimenziói iránt, s ennek köszönhetően későbbi olvasmányait is jó érzékkel és nagyobb tudatossággal tudja kiválasztani.

Tematika: 1. Tanári előadások: Az angyalok ábrázolásának irodalmi, teológiai és esztétikai vonatkozásai. Spirituális dimenziók Nemes Nagy Ágnes költészetében. 2. Hallgatói referátumok: versértelmezések, fókuszban az egyes versek angyalábrázolásaiival (Paradicsomkert; Téli angyal; A lovak és az angyalok; Ház a hegyoldalon; Lélegzet; A távozó).

Követelmény: Részvétel a konzultációkon, aktív órai munka, szövegértelmező órai referátum megtartása, ennek nyomán min. 5 oldalas házidolgozat elkészítése a szorgalmi időszak végére.

Ajánlott irodalom: XERAVITS GÉZA: *Angyalok az ókortól Szent Tamásig*, L'Harmattan, Budapest, 2011; Angyal – a köztes lény, *Műhely* (2011/5–6) (tematikus folyóiratszám); GRÜN, ANSELM: *Mindenkinek van egy angyala*, Jel, Budapest, 2009; GRÜN, ANSELM: *A lélek ötven angyala*, Jel, Budapest, 2012; HERNÁDI MÁRIA: Az átlátszó sík. Angyalok Nemes Nagy Ágnes költészetében. I–II., *Kortárs* (2014/11–12); HERNÁDI MÁRIA: A lélek égtájai. Spirituális dimenziók Nemes Nagy Ágnes költészetében. I–II., *Sapientiana* (2023/1-2); KRAUSS, HEINRICH: *Az angyalok: hagyomány és értelmezés*, Corvina, Budapest, 2005; KREEFT, PETER: *Angyalok és démonok: mit tudhatunk róluk?* Szent István Társulat, Budapest, 2010; PLEȘU, ANDREI: *Angyalok*, Koinonia, Kolozsvár, 2006; PLESU, ANDREI: *Az angyalok. Építőkövek a közelség elméletéhez*, in Plesu, Andrei: *A madarak nyelve*, Dianoia – Jelenkor, Pécs, 2000; SÜLYÖK ELEMÉR: „Mi a neved?”, *Műhely* (2011/5–6); Szimbólumlexikonok „angyal” szócikkei, in Léon-Dufour, Xavier: *Biblikus teológiai szótár*, Szent

István Társulat, Róma, 1976; PÁL JÓZSEF – ÚJVÁRI EDIT (szerk.): *Szimbólumtár*, Balassi, Budapest, 2005; HOPPÁL MIHÁLY – JANKOVICS MARCELL – NAGY ANDRÁS – SZEMADÁM GYÖRGY: *Jelképtár*, Helikon, Budapest, 2004; WESTERMANN, CLAUS: *Isten angyalainak nincs szárnyuk. Mit mond a Biblia az angyalokról?*, Kálvin, Budapest, 2000.